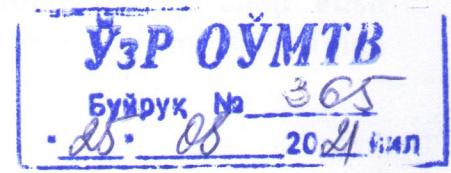

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

*60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилган технологияси бакалавриат
таълим йўналишининг малака талаблари*

Тошкент

ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

- Toshkent kimyo-texnologiya instituti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi huzuridagi Oliy va o'rta maxsus, professional ta'lim yo'naliishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2021 yil «24
08» dagi 4-sonli yig'ilishida ma'qullangan.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021 yil «25 08» dagi 368 sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.

Mazkur Malaka talabni Oliy talim davlat ta'lim standarti, Oliy ta'lim yo'naliishlari va mutaxassisliklari klassifikatori, O'zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida Malaka talabini rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligiga tegishlidir.

МУНДАРИЖА

1. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи.....	4
1.1. Кўлланиш соҳаси.....	4
1.1.1. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:	4
1.2. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:	4
1.2.2. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:.....	4
1.2.3. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар	6
2.1. Умумий компетенциялар:.....	6
2.2. Касбий компетенциялар:	6

1. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Кўлланиш соҳаси

1.1.1. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмууни ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва ўқув дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўйими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва ўқув дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотни молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси бакалавриат таълим йўналиши – ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги йўналиш бўлиб, нефт ва газ маҳсулотларини ишлаб чиқариш, нефт-газ кимёси, синтези, саноати иккиламчи маҳсулотлари ҳамда чиқиндиларини қайта ишилаш, ишлаб чиқариш корхонларини лойиҳалаш, жиҳозларга техник хизмат кўрсатиш, нефт-газ маҳсулотларини сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, хом ашё ресурсларидан унумли фойдаланиш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объекtlари:

- нефт ва газ қайта ишилаш саноатида қўлланиладиган хом-ашё, материаллари, маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологиялари ва жиҳозлари;

- нефт-газ қайта ишилаш корхоналари маҳсулотлари, унинг сифати, технологик жараёнлари ва жиҳозлари;

- нефт-газ маҳсулотларини сифатини яхшилаш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва жараёнларини лойиҳалаш.

1.2.3. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- ишлаб чиқариш;
- илмий-тадқиқот;
- ташкилий-бошқарув;
- лойиҳавий-конструкторлик;
- фойдаланиши ва хизмат кўрсатилиши;
- педагогик (умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимида).

1.2.4. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг б-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, обьектлари ва турларига мувофиқ бакалавриат битирувчиси қўйидаги касбий вазифаларни бажаришга кодир бўлиши лозим:

Ишлаб чиқариш ҳамда илмий-тадқиқот фаолиятида:

- намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;
- участка, цех, бўлим технологи бўлиб ишлаш, ишлаб чиқариш цехини юритиш;
- хом ашё, ёрдамчи материаллар ва маҳсулотларнинг сифатини назорат қилиш;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва такомиллаштириш бўйича технологик ечимларни ишлаб чиқиш;
- технологик схемаларни таҳлил қилиш ва технологик параметрларни ҳисоблаш;
- корхонадаги асбоб-ускуналар ва технологик жиҳозларнинг ишлашини таъминлаш, уларни яроқли ҳолатда ушлаб туриш ва қайта тиклаш;
- автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва мухитларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;
- буюртмачилар билан ишлаш;
- касбий этика кодексига риоя қилиш;
- техник воситалар, тизимлар, жараёнлар, қурилмалар, материалларни ва янги турдаги материалларнинг таркиби ва ишлаб чиқариш технологиясини амалиётга татбиқ этиш;
- машиналар ва автоматлаштирилган линияларни синовдан ўтказишида иштирок этиш;
- Ўзбекистонда ва ҳорижда чоп этилган соҳа технологияларига оид илмий-техник ахборотлар ва манбаларни ўрганиш;
- илмий-тадқиқот ишларида иштирок этиш;
- мавзу бўйича илмий-техникавий маълумотларни йигиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;
- илмий изланиш натижаларини амалиётга татбиқ этиш.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш ва бошқариш;
- замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш, ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келишини назорат қилиш;
- касбий муаммоларнинг ечимларини амалиётга татбиқ этиш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорларини қабул қилиш;
- бирламчи ишлаб чиқариш звено ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш.

Лойиҳавий-конструкторлик фаолиятида:

- технологик регламент асосида ишлаб чиқариш жараёнларини танлаш, хом ашёларга ишлов бериш ва маҳсулотларни ишлаб чиқариш лойиҳасини тузиш;
- намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;

- автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва мұхитларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;
- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;
- амалиётда ахборот технологияларнинг халқаро ва касбий стандартларини, замонавий методологияларни, инструментал ва ҳисоблаш воситаларини ўз ихтисослигига мос равища қўллаш.

Фойдаланиш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- тизимли ёндошув асосида автоматлаштирилган равища ишлаб чиқишини такомиллаштириш;
- бажарилаётган тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, ахборот ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва тадқиқ қилиш;
- асбоб-ускуналар, қурилмалар, механизмлар ва жиҳозлар, уларнинг ишчи қисмлари параметрлари ва иш ҳолатини ташхис синовларидан ўtkазиш.

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимида):

- умумий ўрта, ўрта маҳсус касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўкув фанлари бўйича мутахассислик фанларидан назарий ҳамда амалий машғулотларни олиб бориш;
- ўкув жараёнини ташкил этиш ва ўtkазилишига кўмаклашиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича зарур ўкув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни татбиқ этиш;
- ўз устида ишлаб ўқитаётган фанига тегишли методлар ва воситаларни мунтазам такомиллаштириб бориш.

2. 60721100- Нефть ва нефть-газни қайта ишилаш технологияси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиш, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- барқарор ривожланиш ва медиа фалсафа масалаларини касбий фаолиятда қўллай олиш;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниш, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиш ҳамда улардан замонавий илмий асосда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана олиш;
- ахборот технологияларини касбий фаолиятда қўллай олиш, ахборотларни йигиши, сақлаш, қайта ишилаш ва улардан фойдаланиш усусларини эгаллаш, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва электрон алоқаларни олиб бориш, касбий фаолиятда мустақил асосланган қарорлар қабул қилиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай олиш, ўз устида ишилаш ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тассаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- нефт ва газни қайта ишилаш маҳсулотлари кимёси бўйича билимларни амалиётда қўллаш;
- нефт ва газни қайта ишилашдаги замонавий технологиялардан фойдаланиш;

- нефт ва газни маҳсулотларини сертификатлаш ва хавфсизлик мезонларини инобатга олиш;
- нефт ва газни қайта ишлаш саноатининг умумий ва маҳсус ускуналаридан фойдаланиш;
- нефт ва газ маҳсулотларининг технологик, стандарт кўрсаткичларини назорат қилиш;
- меъёрий-хукуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва ўзларининг профессионал фаолиятларида фойдаланиш.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гурӯҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таяинч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриатнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври менежмент, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриатнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, малака амалиёти, битириув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойихалаш, илмий тадқиқот жараёни, кимё, технология, кимёвий технология, лойихавий-конструкторлик, экспериментал-тадқиқий, ишлаб чиқариш турлари, технологик фаолият, экспериментал изланиш, нефт ва газни қайта ишлаш технологияси, нефт, табиий ва йўлдош газлар, бензин, керосин, дизел ёқилғиси, мойлар, парафинлар, олефинлар, ароматик углеводородлар, ацетилен, углерод оксиди ва синтез-газ, ускуна ва жиҳозлар, реактор, регенерация, каталитик жараёнлар, абсорбция, адсорбция, десорбция, ректификация, экстракция, физик-кимёвий таҳлил қилиш, оптик изланиш усувлари, фотометрик анализ усули, хроматографик таҳлил усувлари

КЕЛИШУВ ВАРАГИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ:

Тошкент кимё-технология институти

Ректор Б.Ш. Усмонов

2021 йил « 18 » 08

КЕЛИШИЛДИ:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълим мини
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш маркази

И.А. Каримов номидаги Тошкент
давлат техникауниверситети

Директори М.Х. Эсанов
2021 йил « 24 » 08
М.Ү.

Ректори С.М. Туробжонов
2021 йил « 20 » 08
М.Ү.

ЎзРес. ФА “Умумий ва ноорганик кимё
институти”

“ЎЗБЕКНЕФТГАЗ” АЖ

Директори Х. Шарипов
2021 йил « 20 » 08
М.Ү.

Бошқарув раиси М. Абдулаев
2021 йил « 20 » 08
М.Ү.